

TERESEDÉS

Szindbád asztalánál

Csontó Sándor

Kelták, római provincia, honfoglaló magyarok, királyi, egyházi és grófi birtok, a sváb braunhaxlerék, kert- és szőlősgazdák, majd az ipartelepnek munkáskolóniai és a polgárság – no meg a zsidóság, boltostól a gyárosig – mind együtt tették olyanná Óbudát, amire ma is büszkéek a helybéliek. A lokálpatriotizmus lehet a legnagyobb erejük, hiszen ebből erednek szívós gyökereik a Via Principalis és a Via Praetoria metszéspontján. Ez ma a Szentlélek tér és a Fő tér, Óbuda origója. Rezervátum, sziget és szellemi agora.

Régóta nem döcögnek villamosok az alacsony házakkal szegélyezett szűk és kanyargós utcákon. (Máshol mára szerencsére újból egymásba fonódnak az alacsonypadlósok.) Hírmondó is alig maradt a hamisítatlan, régi, kisvárosi hangulatból. Mert eltűntek a kiskocsmák, a fröccsözgető hajógyári melósok, a földszintes, hosszú udvarokon trécselő asszonyok, a lányokért vetélkedő, szabadnapos, duhaj matrózok, az épületek kétharmada, a gyárak és üzemek garmadája. Elfújta a Duna felőli hűs szellő a *Goldinger Márton* Központi kávé-

házából kiszűrődő tangóharmonika-dallamokat is. A híd – amire oly régen és annyira vágytak – valósággal kettészelte Óbuda szívét, s azóta egyfajta katéterként vitt új keringést a harmadik városrészbe. De el kell ismerni, hogy az „irmagra,” ami megmaradt, arra nagyon vigyáznak.

A főtér mai arculatát meghatározó neobarokk homlokzatú Városháza (Óbuda-Békásmegyer Polgármesteri Hivatala) helyén korábban egy emeletes polgárház állt. Az épület eredetileg magánhasználatra emeltetett, de idővel már annyira rozoga

lett, hogy több helyiséget közbiztonsági szempontból le kellett zárni... *„ezen épület már a priori nélkülözötte azon szolidaritást, a mi a középületek biztosságának alapfeltételét képezi.”*

A gyarapodó óbudaiaknak szükségük volt egy nagyobb és korszerűbb városházra, amire ezt a telket szemelték ki. A régi prefektúra (Fő tér 4.), a copf-klasszicista stílusú gyönyörű sarokház – megújítása és földszintes szárnyának elbontása után – 2010 júliusáig a Kun Zsigmond Lakásmúzeumnak adott otthont.

Sebestyén László camera obscura felvétele

A pazar székház, amely ma is szolgálja a helybélieket, *Barcza Elek* (1853–1913) fővárosi mérnök, tanácsnok tervei szerint 1906 végére készült el. Igaz, talán a lépten-nyomon felbukkanó régészeti leletek miatt is, némi csúszással. Az építkezésnél került elő egy szép oltárkő Jupiter és Juno tiszteletére feliratozva. Nem csoda, hiszen a környéken szinte minden kapavágás után hasonló leletek kerültek elő a földből. Például *Frei Mihálynak* a Csiga-hegy táján fekvő földjén egy feliratos kő, *Kreutzerl Lipót* szőlőjében hasonlóképp – *Jovi optimo maximo Ulpius Romanus Veteranus legionis II-dae* –, de *Papp György* Nyár utcai házának kertjében és *Schenk János* szőlősgazda, Szőlő-utca 515. sz. alatti telkén szintűgy. Mivel a kitűzött időre nem készülhetett el a harmadik kerületi előjáróság épülete, 1906. november 1-ig tovább használták az óbudai katonai ruhatár épületét – írta a Pesti Hírlap még az év júliusában.

A „ruhatár” a 18. század közepére gróf *Zichy Péter* majd fia, *Miklós* kezdeményezésére építtetett impozáns Zichy kastély volt. Mesebeli épület lehetett volna,

de teljes pompájában szinte sosem díszlett, pedig *Mária Terézia* is megtisztelte látogatásával. Állami kézbe kerülve nem becsülték sokra, ruharaktárnak, dohányraktárnak, szűkségszállásnak használták, majd a HÉV is kiharapott belőle egy darabot. A részben helyreállított Zichy-kastélyba 1974-től költözhetett be a kultúra: ma a Kassák, az Óbudai, és a Vasarely Múzeumnak ad otthont. Udvarán tavasztól-őszig városzerte népszerű rendezvényeket, koncerteket, filmvetítéseket rendeznek.

Emlékezhetünk a Térszínház remek előadásaira a nyolcvanas évek közepén – *Weöres Sándortól* a Holdbeli csónakra gondolok most –, amely az igaz szerelem és boldogság iránti vágyódásról, az útkeresésről szól. Mindnyájan útkeresők vagyunk. Vannak, akik egész életükön keresztül, és persze a többiek is, maximum nem vállalják be.

Nem hiába váraкоztak majd három évtizedet a szomszédban az esernyős leányok (alkotó *Varga Imre*), mert eljött értük a legendás hajós. (Ikertestvéreik Siófokon még reménykednek egy hí-

res kliensben.) Szindbád asztala mellett (alkotó *Szanyi Péter*) működik az Esernyős szolgáltató komplexum, amelynek megújult szárnyában alakították ki nemrég a Szindbád Közösségi Iroda és Rendezvényteret. Ez a kerület első közösségi, coworking irodája, ami minden igényt kielégítő megoldást kínál a sikeres és költséghatékony munkavégzéshez. Amihez persze elengedhetetlen a jó, specialty kávé.

S lüktet az élet amodaát, a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban, az Óbudai Társaskörben, a Kiscelli Múzeumban, a Mókus, a Kéhli, s még odébb a volt Sipos és a Kerék vendéglőkben is.

Mondom, vigyáznak itt az őrmelegre. Jó mostanság harmadik kerületinek lenni. A fővárosiaknak BUDAPEST folyóirata van, Óbudának Anziksza és mázlija. Mert ez a legjobb magazin a városban, köszönhetően a két szerkesztő legionáriusnak (*A. Horváth András és Víg György*). Ide lehet írni, tán azoknak a tollforgatóknak is, akiknek az utóbbi időben orvul a szívébe mártották a pennát, avagy kicsavarták kezükből a klaviatúrát. ●